Година II — Четвртак 12. маја 1943 — Број 116

ГЛАС ПОРОБЉАЧА

Излази СРЕЈДОМ и СУБОТОМ. — Уредништво и администрација Његошева Бр. 7. — Рукописи се не враћају — Телефон Уредништва број 64 — [illegible]

У ТУНИСУ ОТПОР ДО ПОСЉЕДЊЕГ МЕТКА

Азори и Капо Верде — нови циљеви англосаксог гусарства?

Спор Сикорски—Стљни

Пољска јавност слиједи са занимањем равној спора између пољске номинадне владе у Лондону и Кремља. Пољски листови коментарашу гласове о томе да влади Сикорскога под англоамеричким притиском стоји на путу споразума са Москвом, те пише да се такном компромису супротстављају 12.000 катинских жртава. Сваки споразум који би требао да прекрије њихово мученичко гробље забрамва претстављало би неопростиву увреду њиховој успомени. Варшавски листови објављују сваког дана дугачке списокe имена катинских жртава, паралелно са напредовањем њихове идентификације.

Сви одреди пољских трупа, које је енглеска команда пребацила на фронтове Сјеверне Африке, побунили су се у знак протеста против солидарисања Енглеске са бољшевичком Русијом у питању спора са пољском номинадном владом. Командант је изјавио да ће се пољски батељони уздржати од борбе све док не Енглеска не буде загарантовала интегралност Пољске према јужним и западним границама свих врсте. Инвазија се плаше од народних побуна. Цијене стално расту а намирнице нестају.

Англоамерички апетит све више расте

(Танер) Почиње кружити гласови о мрачним плановима савезника према Азорима и отрвима Зеленог рта. Англоамеричке власти изгледа да не таје могућност евентуалног запосједања овог португалског острва од стране бразилијанских трупа. Савезје се са друге стране да Сједињене државе врше притисак на португалску владу, настојећи да дођу до компромиса, те да их у томе помажи знаменити британски мијешар. Јавља се да постоји могућност остварења пројекта да се од Азора направи независна република.

Безобзирност и насиље у окупираним земљама

(Бијруш) У вријеме потреба дегоалистичке цивилне управе и њених функционера прошнрена је у Сирији реквизиција приватних стаћова. Ова ријеч примјена је од стране становништва као насиље, те је још више отежала кризу становања.

(Техеран) Унутрашња ситуација у Ирану забрмиљује инвазоре. Један декрет иранског генералитета забрањује одржавање јавних и приватних скупова свике врсте. Инвазори се плаше од народних побуна. Цијене стално расту а намирнице нестају.

Легендарна одбрана туниских хероја

Њемачка вијанчка агенција пише у вези са ситуацијом у Тунису да италијанско-њемачке трупе настављају изјорочењем отпор жестоким нападима. Више италијанско-њемачких одреда дожи још увијек своје положаје. Они се бране са несавладљивом храброшћу против неупоредиво надмоћнијег непријатеља, привлачећи на себе непријатељске нападе, и штитећи остали пожртвујућиј трупе које се налазе на другим секторима. Непријатељски одреди напали су на више тачака нову главну борбену линију, који се пруža у великом луку према западу, ослањајући се на висије југоисточно од Туниса. Они напади сломљени су са кравим губитцима, при чему су нарочито настрадале сенегалске трупе.

Њемачка штампа коментарише херојску борбу осовинских трупа у Тунису, истичући рекевнцу на јучерашњег бјитеса у којој се говори о „вршењу дужности све до последњег фишека". Лист „Моргенпост" велича елан и титански херојизам италијанских и њемачких бораца, који су у Африци исписали једну од најславнијих страница овога рата.

Румунски листови славе врлиедност италијанско-њемачких трупа, које се боре на туниском фронту, истичући да су Италијани - Њемци пред огромне бројне надмоћности непријатеља, наставили своје јуначки отпор преко свих граница могућности. Тако је остварене широких англосаксејских планова отегнуто и ометено. Један војни критичар пише да је отпор осовинских снага у Тунису још јачим поводом борбе на Источњачком фронту. Ниједна страна штампа не говори о ратним подвизима Италијана и Њемаца, који су исписали увијешене странице славе.

Бугарска штампа истиче да нова ситуација, створена у Африци након пада Туниса и Бизерте, не може утицати на исход рата. Туниска битка начина се великом епопеом. Осовине, те се истиче са дивљењем да су италијански и њемачки борци ту нашли у омјеру 1 : 10, па коју ситуацију и према 20 непријатеља снабдјевених изобиљем нападачким оружја.

Проучавајући ситуацију у Тунису поте сојна критичар „Шухајрејета" ка то да су операције врло дуго потрајале, сурротно лакомисленим предвиђањима Англоаса из времена које је слиједило одмах на њихово искрцавање у Француској Африци. Отпор италијанско-њемачких трупа у Тунису траје већ преко 6 мјесеци, што је омогућило Осовини да доврши организацију одбране европског континента.

Кисисоцијено путовање Кадуља

Генералисимус Франко је у другој етапи свог путовања одржао говор, у којему је истакао да шпански витезови и племенити Шпанија заслужена у међународном окиру оно мјесто које одговара њеној историји, услуги коју је учинила човјечанству и њеној врлиедности.

Настављајући своје путовање стигао је Генералисимус Франко јуче поподне у Гранаду, гдје су га дочекале шпанске [illegible] [illegible] [illegible]

СВ. ВАСИЛИЈЕ ОСТРОШКИ

Прави сљедбеници Господа Исуса Христа су увијек су били у мањини у оном свијету. То је трагична чињеница, али то је велика чињеница за оне који понимају тај мањини. Они су углед и понос народа. Они носе на Христове мишци, нарочито изабране небу наклоњене, они су у свијету свјетитељски вјернији, они су они по потребе чинити вјернијим, као свјетле примјере. Они су и вјерне, а особито данас у свјетском пожару са свим нагонима и разним посљедицама, када су се страсти разбуктале, када су се људи сљедили, на један другога гледају, кад и вјерне као дивље звијери, када и ватрено свако бесмислене страсти, када луди, наваљаст [illegible] изгалављене пуноће свијета с страшне уранијске, гаћанцу међу собом.

Данас Српска Црква проживљава једно од тих свјетских и свјетских Христове вјаности, прославља великога свјетитеља и чудотворца ВАСИЛИЈА ОСТРОШКИ. Овај свјетлости [illegible] и слоге међу људима, родољубља, јединствене и несмиљене радости у народу. Господњом редом се у [illegible] Христовом Цвијетом [illegible] године [illegible] Христовом [illegible] Тадашњи брат Јеванђеља [illegible] посјетио [illegible] [illegible] [illegible]

Циклус «Данте»-ових предавања

„Односи између Италије и Црне Горе у прошлости"

У суботу, 8 маја у 6 сати послије подне, сјечамо су отворени течајеви језика и културе које је организовало овдашње културно друштво „Данте Алигијери".

Њ. Е. Гувернер почастивши је своје присуством ову свечаност, а такође и Њ. Високопреосвештенство Митрополит. Поред њих међу бројним официра и функционера италијанских и наших и друга отмена публика обоје пола италијанска и наша, испуњала је до задњег мјеста остали дио велике сале Италијанске читаонице у згради учитељске школе, у којој је све одишало пријатном срдачности и вишим културним смислом.

Њ. Е. Гувернер у кратким рјечима претходио је предавању истакао је значај ове свечаности и повукао да је великим успјехом течајеве друштва најбољи сједоци за повјерење и пријатељство италијанског слијева овдашњег друштва према Италији, које тако присно поодужује своје дјело на добро ове земље. Предмет данашњег предавања, додао је Њ. Гувернер, не претставља само један прилог више заједничким културним пријатељским односима између Црне Горе и Италије, него показује колико је интерес код Италијана који они улажу у повијавање историје, традиција и живота Црне Горе.

Затим је увео рјечи г. др. Де Пасоа, повјереник друштва „Данте" који је у свом усјешном приказу брво изнијо односе између Рима и илирских племена која су кроз настављала територију Црне Горе, заустављајући се на грађанско и војничко дјело Рима у нашој земљи, у којој се трговни овог дјела и данданас примјењују. Послије тога укратко се осврнуо на догађаје током средњег вијека, на прве односе Црне Горе са Папом и Италијом, а много дуже на вјековне односе који су постојали између Млетака и Црне Горе, наносећи одлике млетачке политике и многа оружана дјела који су заједнички вођени Црногорци и Млечићи са исти циљ, као и економске, културне и породичне односе између Млетака и Црне Горе, те и чешће путеве црногорских главара у Италију.

Предавач на историјску доба Митрополита на разних племена, истакао је предавач вјерност црногорског народа Млецима, којну помоћ коју су им они у многим тешким и судбоносним приликама по живот Црне Горе пружали као и важност Млетачког архива за историју Црне Горе. Изнио је затим многе везе које су Митрополити из Дома Петровића Његоша имали са Млецима, као нпр. Данило, за доброчинства и концесије које су давате нашем народу од млетачких дуждева, те и вјерност према Млецима који је гајио народ црногорског Приморја који је исправно желио пад Републике, што је био најбољи доказ успјешне млетачке политике и дубоког осјећања пријатељства које је она увијела да улије.

Предавач се затим заустависо на утицај који су култура и живот италијанских вршиоца на краљевској двору Митрополита Петра II — Владике Рада, приказујући оне одјелке из његових дјела који су посвећени Италији. Напокон, дошавши до владавства, увиђајући је он дубоки значај брака склопленог између Краљевића Јелене са Краљом Напуљским, наслеђеним италијанског рјеристоа, као и чврсте политичке и економске везе између Италије и Црне Горе све до најскоријих времена, споменувајући неке од важнијих које су подигле привреду наше земље. Завршио је своје предавање, напоређујући најјачи тјешне, трајније и најјаче пријатељство између два народа, који у садашњим присним односима и бојевима које заједнички воде против непријатеља европске цивилизације, имају начина и могућности да се дубље међусобно упознају.

Ово прво, занимљиво и исцрпно предавање, саслушано је од свију са веома живим интересовањем, а топли и искрени аплауз, који је најприје потекао од Њ. Е. Гувернера, био је предавачу лијена награда за његов огромни труд.

ВИЈЕСТИ ИЗ БАРА

Овог дивног Укрс

*Обогаћивши сенјетла Украјина пронашли су овдје као рријеко које у најчистијем разговјетку и тропској сарадњи лежокрвна чрнјанска брата пронасјанија и ријеновшолија, шако да је нијрка нецијелоласа, коју су или луди зшрјеа да ушоиребе у своје арлаве сриде овдје сасвим начелна. Дај, Боже, да се јелом ослнрсшимо и дошлано одјрјеамо на да ваш јелном прекинеш са сшарих начелних заблудама и пријадне ми, које у и прокрсшо у наше заредоке арлаве а да се увјере дријамано дошо увјшених Достојјевских јечи: „Брат је мој кој брат мој, на да прасшоу и „Влах", „Лашна" и „Турца" на нас кој не знамо ни влашко, ни лошнјско, ни шурско: јенка ки шнсшових обичаја, ве сам говоримо нашим матерњим народним језиком и увијек одржавамо наше лијепе народне обичаје!

Прежјешај избјеглица

*На избјеглачкиа логора у Бару и Сутјорману прин се ноћ ирјеа ирјеа ирјеа ирјеа наших избјеглица из Метохије у нихове опшшине у корма су жиилеи ирје него од ка просјеанеске ирјеа ирјеа ирјеа ирјеа

Енглеска се спрема на још тежа искушења

Слом Англо-Индијаца у Бирми — Грађанска мобилизација балтичких земаља

Енглеска не ријешује у брзу и лаку побједу

Британски министар за ратну привреду гуриста Морисон упозорио је енглеску јавност да се окони сваке „брзе и лаке побједе. Он је додао да нико не може рећи „кад ће се сви завршити ратне операције. „Нијемци имају снаге, као и ми, а ако се пратим тоже предвиђања, али сматрам да је паметно бити спремати духовне и материјалне [illegible] посредашњих."

Безобзирни напада непријатеља на болничке бродове

(Берлин) Из „главног борбеног [illegible] стаба" нападнут је [illegible] непријатељских авиона 8 маја у 15 10 часова четири пута [illegible] поморској и ни сјеверно од Капо Бона. Непријатељске авиони бацили су [illegible] ово терет бомби, а [illegible] над бродом, који је носио [illegible] Цјелокупна посада [illegible] из својих чамаца у [illegible]. Друга њемачка болница [illegible] је два напада [illegible] 7 [illegible] пут је [illegible] фонтанија [illegible] подли напад [illegible] подморнице. [illegible] и послије [illegible] и торпеда [illegible]. И [illegible] извршени [illegible] услови [illegible] видљивости. Ја [illegible] да [illegible] бродима.

Руска прослава успомене на мртве ослободилачке борбе

За убијањем прославу успомене на крвави Устанак 1916 године положени су вијенци на гробове руских родољуба који су пали као жртве британске реакције. У Улстеру, гдје су забрањени зборови, састали су се руски патриоти у једном бискупу по наговору да су почели посматрати представу једног [illegible] филма. Изненада се [illegible] генералштаба руске републиканске [illegible] ске, опколе једном скупином добровољаца наоружани револверима и ручним бомбама. Око њега се скупио стијег, чије ни мјрјано да се мора водити борба за потпуно ослобођење руских територија.

Годишњица антибританске борбе у Индији

Навршава се 86 годишњица дана када је Индија започела борбу за независност. 10 маја 1857 године дигао се индијски народ на оружје против грабежљиве британске експлоатације, које је ложила на насиљу те потиркивоћу читаву Индијом. Ослободилачка борба тако се добро рачуна на читаве више од 6 мјесеца, да су се Британци нашли близу трагедије порраза и избјегнили. Али [illegible] је било мало извјежбан индијским надчовјечима, који су се у скоро нашли на чијем ниво рана непријатељем снабдјевеним модерним оружјем и богатством средстава. И поред брзине информисаности нику индијски надчовјеци изгубили храброст и наставили су крв давје године своју борбу.

У борби започетој 10 маја 1857 — коју су британски писци назвали побуном индијских војника — виде Индуси почетак своје борбе за слободу. Ове године, када се Индија налази у огорченој борби на живот и смрт против британских експлоататора, прославиће у Индији дан 10 маја у увјереању да ову сами и да ће извојевати чекану побједу заједно са силама које се налазе са Индијом у борби против заједничког непријатеља.

Totalna мобилизација источних запосједнутих предјела

Једним декретом министра за источне запосједнуте територије изређено је да се цјелокупни мушки пол у старости од 15 до 45 година има ставити на расположење за задатке тоталног рата. Наређена је тајна концентрација свих предузећа према приносима, који су у досадашњем времену примјешени у Њемачкој.

Страдају дјеца од експлозивних отрова

У селитрени Адмиралитет [illegible] Бенито